

26-09-2016

Ilość załączników

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE
WOJEWODY LUBUSKIEGO

Nr NK-I.4131.288.2016.BSzu

z dnia 21 września 2016 r.

Rada Miejska w Krośnie Odrzańskim

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446) stwierdzam nieważność § 3 ust. 3 i 4 uchwały Nr XXIV/203/2016 Rady Miejskiej w Krośnie Odrzańskim z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie określenia wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego oraz za umieszczanie urządzeń w pasie drogowym.

Uzasadnienie

W dniu 25 sierpnia 2016 r. Rada Miejska w Krośnie Odrzańskim podjęła uchwałę w sprawie określenia wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego oraz za umieszczanie urządzeń w pasie drogowym. Uchwała doręczona została organowi nadzoru w dniu 2 września 2016 roku.

Po dokonaniu analizy prawnej organ nadzoru stwierdza, że uchwała w ww. zakresie istotnie narusza prawo, tj. art. 40 ust. 8 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (j.t. Dz. U. z 2016 r. poz. 1440), dalej ustawy, jak również § 115 w związku z § 137 w zw. z § 143 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (j. t. Dz. U. z 2016 r. poz. 283), dalej ztp.

Przepisem upoważniającym do podjęcia przedmiotowej uchwały jest art. 40 ust. 8 ustawy, zgodnie z którym organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, ustala dla dróg, których zarządcą jest jednostka samorządu terytorialnego, wysokość stawek opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego, z tym że stawki opłaty, o których mowa w ust. 4 i 6, nie mogą przekroczyć 10 zł za jeden dzień zajmowania pasa drogowego, a stawka opłaty, o której mowa w ust. 5, nie może przekroczyć 200 zł.

Z brzmienia ww. przepisu wynika, iż organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego posiada kompetencję wyłącznie w zakresie ustalenia wysokości stawek opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego z uwzględnieniem przyjętych w przepisie zastrzeżeń co do jej górnej granicy wysokości. Każde wyjście organu poza tak określoną delegację ustawową, stanowi przekroczenie kompetencji wynikających z art. 40 ust. 8 ustawy.

Tymczasem, w § 3 ust. 3 uchwały Rada Miejska w Krośnie Odrzańskim postanowiła, iż: „Roczne stawki opłat określone w ust. 1 i 2 obejmują pełny rok kalendarzowy umieszczenia urządzenia w pasie drogowym dróg gminnych”, natomiast w ust. 4 § 3, że: „Za niepełny rok kalendarzowy wysokość rocznych stawek opłat obliczana jest proporcjonalnie do liczby dni umieszczenia urządzenia w pasie drogowym dróg gminnych”.

W ocenie organu nadzoru, wprowadzając powyższe zapisy Rada zamieściła w uchwale regulacje przekraczające granice ustawowego upoważnienia o których mowa w art. 40 ust. 8 ustawy. Przedmiotowymi regulacjami Rada wkroczyła bowiem w materię sposobu obliczania opłat za zajęcie pasa drogowego, czyli w materię uregulowaną już przez ustawodawcę w art. 40 ust. 5 ustawy, dokonując jednocześnie jej modyfikacji. Zgodnie z przywołanym przepisem, opłatę za zajęcie pasa drogowego w celu umieszczenia na pasie drogowym urządzeń infrastruktury niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego, ustala się jako iloczyn liczby metrów kwadratowych powierzchni pasa drogowego zajętej przez rzut poziomy urządzenia i stawki opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego pobieranej za każdy rok umieszczenia urządzenia w pasie drogowym, przy czym za umieszczenie urządzenia w pasie drogowym lub na drogowym obiekcie

inżynierskim przez okres krótszy niż rok opłata obliczana jest proporcjonalnie do liczby dni umieszczenia urządzenia w pasie drogowym lub na drogowym obiekcie inżynierskim.

W świetle powyższego zauważyć należy, iż Rada Miejska w Krośnie Odrzańskim zastąpiła ustawowe pojęcie „rok” pojęciem „rok kalendarzowy”, czym dokonała niedozwolonej modyfikacji tego pojęcia, zawężając w istocie jego znaczenie. Zdaniem organu nadzoru, przez pojęcie „rok” należy rozumieć nie tylko rok kalendarzowy (czyli okres od 1 stycznia do 31 grudnia danego roku), ale także okres kolejnych 12 miesięcy liczonych od dowolnego momentu. Powyższe potwierdza Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gorzowie Wielkopolskim w wyroku z dnia 12 stycznia 2011 r., sygn. akt II SA/Go 793/10), stwierdzając: „*przepis art. 40 ust. 8 ustawy odnosi się do sposobu obliczania opłat za zajmowanie pasa drogowego za każdy rok zajęcia pasa, który nie musi być tożsamy z rokiem kalendarzowym*”. Analogiczne stanowisko prezentuje Wojewódzki Sąd Administracyjny w Szczecinie, który w wyroku z dnia 21 lipca 2016 r. sygn. akt II SA/Sz 390/16 orzekł, iż: „*Opłatę za zajęcie pasa drogowego w celu umieszczania w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego ustala się jako iloczyn liczby metrów kwadratowych powierzchni pasa drogowego zajętej przez rzut poziomy urządzenia i stawki opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego pobieranej za każdy rok umieszczenia urządzenia w pasie drogowym*”.

Organ nadzoru zauważa ponadto, iż kwestionowane zapisy uchwały naruszają dyrektywy prawidłowej legislacji określone w § 115 w zw. z § 143 zasad techniki prawodawczej stanowiącymi załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”, zgodnie z którymi w uchwale zamieszcza się tylko przepisy regulujące sprawy przekazane do unormowania w przepisie upoważniającym. Jednocześnie, zgodnie § 137 ztp w uchwale i zarządzeniu nie powtarza się przepisów ustaw oraz przepisów innych aktów normatywnych, gdyż zabieg legislacyjny polegający na przytoczeniu w akcie prawa miejscowego identycznych, a tym bardziej zmienionych, czy niepełnych zapisów ustawy, stanowi niedopuszczalne powielenie usankcjonowanej aktem wyżej rangi materii, co narusza regułę określoną w § 137 w związku z § 143 ztp, która nie dopuszcza powtarzania w uchwalach przepisów ustawy stanowiącej delegację. A zatem, uchwała organu gminy nie powinna powtarzać przepisów ustawowych, jak też zawierać postanowień sprzecznych z ustawą (vide wyrok NSA z dnia 22 czerwca 2012 r., sygn. akt II OSK 878/12).

W tym stanie rzeczy należało orzec jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

z up. Wojewody Lubuskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru i Kontroli

Teresa Kaczmarek